

تحليل معاهدات و پروتکل هاك مرزك

مؤلفان

دكتور جلال ستاره

دكتور محمد زهدى

www.ketab.ir

توزيع و استفاده از اين كتاب درون سازمانى است.

(محرمانه)

دانشگاه علوم انتظامى امين

۱۳۹۹

انتشارات دانشگاه
علوم انتظامی امین

تحلیل معاهدات و پروتکل‌های مرزی

مؤلفان: دکتر جلال ستاره، دکتر محمد زهدی

ویراستار علمی: دکتر حسن مومنی

چاپ یکم: زمستان ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۵۵۰۰۰۰ ریال

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: مرکز تولید و چاپ معاونت آحاد و پشتیبانی ناجا
نشانی: تهران، ابتدای بزرگراه شهید خرازی، خیابان شهید جدی اردبیلی، دانشگاه علوم انتظامی امین،
تلفن: ۴۸۹۳۱۲۹۳

هر نوع چاپ و انتشار بدون مجوز ناشر، پیگرد قانونی دارد

سرشناسه: ستاره، جلال

عنوان و نام پدیدآور: تحلیل معاهدات و پروتکل‌های مرزی مؤلفان جلال ستاره، محمد زهدی.
مشخصات نشر: تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین، ۱۳۹۹. مشخصات ظاهری: ۲۰۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۶۳۵۰۶-۷ وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۹۳-۲۰۰

موضوع: ایران -- مرزها -- تاریخ
موضوع: ویژگی‌های ملی ایرانی
موضوع: ایران -- مرزها -- قراردادهای
موضوع: Iran -- Boundaries -- History
موضوع: National characteristics, Iranian
موضوع: Iran -- Boundaries -- Contracts

شناسه افزوده: زهدی گهرپور، محمد، ۱۳۶۱ -

شناسه افزوده: دانشگاه علوم انتظامی امین
شناسه افزوده: Amin Police University

رده بندی کنگره: ۲۵DSR
رده بندی دیویی: ۱۰۹۵۵/۳۲۷

شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۹۱۶۲۶

سخن ناشر

سرعت شتابان علم و فناوری، همراه با گسترش روزافزون آن به‌خصوص علوم و فنون مرتبط با دانش پلیسی و به‌تبع آن، واگذاری مأموریت‌ها و وظایف جدید به افسران پلیس، ما را بر آن می‌دارد برای همراهی با کاروان رشد و توسعه، با نگاه نوین و عالمانه به این مقوله نگریسته و در این رهگذر از اندوخته‌های علمی اندیشمندان و صاحب‌نظران بهره‌مند شویم.

در قرن حاضر که عصر دانایی و اصالت دانش است، حوزه‌ی علوم تخصصی پلیس توانسته متناسب با نیازهای فراوان بشری و ارتقای توقعات و انتظارات انسانی، گام‌های اساسی برداشته و به پیشرفت‌های زیادی نائل آید. دانشگاه علوم انتظامی به‌عنوان تنها مؤسسه‌ی آموزش عالی تربیت افسران پلیس در نظام مقدس جمهوری اسلامی و همچنین مرکز ثقل دانش، بینش و مهارت در علوم پلیسی با دارا بودن دانشکده‌های تخصصی مربوطه، وظیفه‌ی آموزش و تربیت افسران متخصص را برعهده دارد.

این دانشگاه علاوه بر بهره‌گیری از دانش موجود در دنیا، به تناسب و اقتضای بومی، با استفاده از نظرات حوزه‌های تخصصی پلیس، دست به تولید دانش زده و با تدوین و تألیف منابع آموزشی مورد نیاز، خلأهای علمی خود را پوشش می‌دهد.

دانشگاه علوم انتظامی با تقویت ادبیات و دانش انتظامی، زمینه‌های رشد و توسعه‌ی آموزش دانشجویان رشته‌های تخصصی را فراهم نموده است تا پاسخ‌گوی نیازها و انتظارات روزافزون جامعه در حوزه‌ی علوم پلیسی باشد. کتابی که پیش روی شما خواننده‌ی گرامی قرار دارد، حاصل همین ایده است و به دانشجویان عزیز دانشگاه علوم انتظامی، همکاران، اندیشمندان و علاقه‌مندان به حوزه‌ی علوم پلیسی تقدیم می‌شود و انتظار می‌رود که با ارائه‌ی نظرات اصلاحی خود معاونت آموزش دانشگاه را در راستای ارتقا و بهبود کیفی کتاب یاری کنند.

فصل اول: تعاریف و اصطلاحات (کلیات)	۱۱
مقدمه	۱۱
هویت و مکان	۱۳
هویت و ملت	۱۶
هویت و مرز	۱۸
بررسی و تحلیل معاهدات	۲۰
پرسش‌های پایان فصل	۲۶
فصل دوم: پروتکل‌های مرزی و تحولات در مرزهای شمالی	۲۷
مقدمه	۲۷
پروتکل‌های ایران و روسیه و زمینه‌های شکل‌گیری مرزهای فعلی در شمال ایران	۲۹
قرارداد سن پترزبورگ و اولین تهاجم روسیه به ایران	۳۹
توافق‌نامه روسیه - عثمانی، ژوئن ۱۷۲۴	۴۱
نادرشاه و قرارداد گنجه	۴۱
توافق‌نامه ۱۷۸۳ و جدایی گرجستان	۴۲
تغییرات مرزها در دوره قاجاریه	۴۳
تغییرات مرزی حاصل از قرارداد گلستان	۴۵
قرارداد ترکمنچای و تغییرات مجدد در مرزهای شمال ایران	۴۷
جنگ جهانی اول و عهدنامه ۱۹۲۱	۴۹
تغییرات مرزی بعد از سال ۱۹۹۰	۵۱
شکل‌گیری مرزهای شمال شرقی ایران (ایران و ترکمنستان)	۵۱
تسلط روس‌ها بر شرق دریای خزر	۵۴
زمینه‌های انعقاد قرارداد آخال	۵۴
مهم‌ترین محورهای قرارداد آخال و نتایج آن	۵۵
ادامه توسعه‌طلبی‌های روسیه به سمت جنوب	۵۹
معاهدات و رودخانه‌های مرزی ایران و شوروی	۶۳
بهبود روابط و همکاری‌های ایران و ترکمنستان	۶۵
تحلیل و نتیجه‌گیری	۶۷

۷۰	پرسش‌های پایان فصل
۷۱	فصل سوم: پروتکل‌های مرزی و تحولات در مرزهای شرقی
۷۱	مقدمه
۷۲	مرزهای شرقی ایران و قراردادهای مرزی مرتبط
۷۵	زمینه‌های تاریخی شکل‌گیری مرز ایران و افغانستان
۸۰	داوری مرزی گلداسمیت در منطقه سیستان
۸۲	سیستان از نظر انگلیسی‌ها
۸۳	سیستان پس از معاهده پاریس
۸۴	کمیسیون حکمیت سیستان
۸۷	کمیسیون سرحدی ایران و بلوچستان ۱۸۹۶
۸۷	حکمیت دولت انگلیس در بلوچستان
۸۸	مرزهای مکران
۸۹	مرزهای بلوچستان شمالی
۹۱	مرزهای ایران و پاکستان
۹۱	حکمیت مرزهای ایران و افغانستان
۹۵	هیدروپولیتیک ایران و افغانستان و معاهدات مرزی
۹۸	تحلیل و نتیجه‌گیری
۱۰۰	پرسش‌های پایانی
۱۰۱	فصل چهارم: پروتکل‌های مرزی و تحولات در مرزهای غربی
۱۰۱	تکوین، تثبیت و اختلافات مرزهای غربی ایران از دوره صفویه
۱۰۴	عهدنامه آماسیه
۱۰۶	عهدنامه قصرشیرین
۱۰۷	عهدنامه گردان
۱۰۹	عهدنامه ارزروم اول
۱۱۲	عهدنامه دوم ارزروم
۱۱۵	زمینه‌های اختلاف در زهاب و سلیمانیه
۱۱۶	رژیم حقوقی اروندرود طبق عهدنامه ارزروم
۱۱۸	نخستین کمیسیون تحدید حدود ۱۲۶۶ هجری (۱۸۵۰ میلادی)
۱۱۹	پروتکل تهران (۱۹۱۱)

۱۲۰.....	پروتکل اسلامبول (۱۹۱۳).....
۱۲۱.....	کمیسیون تحدید حدود ۱۳۳۲ هجری (۱۹۱۴).....
۱۲۳.....	معاهدات مرزی ایران با عراق.....
۱۲۹.....	خصوصیات مرز مشترک ایران و عراق.....
۱۳۰.....	معاهدات مرزی ایران با ترکیه.....
۱۳۱.....	تحلیل و نتیجه‌گیری.....
۱۳۹.....	پرسش‌های پایان فصل.....
۱۴۱.....	فصل پنجم: تحولات و معاهدات مرزهای جنوبی
۱۴۱.....	مقدمه.....
۱۴۳.....	قلمروها و مناطق دریایی.....
۱۴۷.....	حاکمیت، مالکیت و صلاحیت در قلمروها و مناطق دریایی.....
۱۵۲.....	مرزهای جنوبی.....
۱۵۶.....	مرز دریایی ایران - عربستان سعودی.....
۱۵۹.....	مرز دریایی ایران - بحرین.....
۱۶۳.....	مرز دریایی ایران - قطر.....
۱۶۷.....	مرز دریایی ایران - عمان.....
۱۷۲.....	مرزهای دریایی ایران با عراق.....
۱۷۴.....	مشکلات ژئوپولیتیکی مربوط به افراز مرزهای دریای ایران و عراق.....
۱۷۸.....	الگوی فلات قاره دریای شمال.....
۱۸۰.....	مرزهای دریایی ایران با کویت.....
۱۸۳.....	سایر توافقات دریایی در خلیج فارس.....
۱۸۵.....	نکات مشترک در موافقت‌نامه‌های مرزهای دریایی ایران.....
۱۸۶.....	تحلیل و نتیجه‌گیری.....
۱۸۹.....	پرسش‌های پایانی.....
۱۹۱.....	فهرست منابع
۱۹۱.....	منابع فارسی.....
۱۹۸.....	منابع انگلیسی.....